

cm. i diameter och 1—2 cm. djupa, äro nämligen anbragta i de qvaderstenar, af hvilka kyrkorna äro bygda¹.

* * *

Att ett historiskt samband mellan dösa i alla de ofvan omtalade länderna, från sydvestra Asien till norra Europa, finnes, är klart och har länge varit erkänt.

Frågan om arten af detta samband har emellertid blifvit på olika sätt besvarad. Några forskare hafva antagit, att alla dösa äro bygda af ett och samma folk, hvilket smånigom utbredt sig öfver de i fråga varande länderna och i Europa efterträdt grottmänniskorna, men lefvat före de af historien kända stammarna²; enligt andra äro dösa i de särskilda länderna bygda af olika folk, under det att likheten mellan alla dessa grafvar beror på ett inflytande, som utgått från ett och samma land samt sedan fortplantat sig från trakt till trakt. Några hafva föreställt sig, det seden att bygga dösa — antingen den stått i samband med en invandring eller ett inflytande — utbredt sig från Asien till Europa; andra, att den vandrat i motsatt riktning, från norra Europa söderut³.

Vi kunna ej här ingå på någon utförlig redogörelse för dessa frågor, och det behöfves ej heller någon vidlyftig utredning för att visa, att dösa *icke* äro bygda af ett enda folk, samt att det inflytande, som här

¹ *Verhandl. d. Berliner Anthropol. Gesellsch.*, 1879 den 12 juli, sid. 3, 4.

² Bonstetten, *Essai sur les dolmens*, sid. 51.

³ Se bl. a. föredrag af general Faidherbe och diskussion om denna fråga i *Compte-rendu du Congrès de Bruxelles, 1872*, sid. 410 följ.; samt G. de Mortillet, *Sur la non-existence d'un peuple des dolmens* i *Compte-rendu du Congrès de Stockholm, 1874*, sid. 252, och diskussionen i anledning deraf. — S. Reinach, *Le mirage oriental* i *L'Anthropologie*, 1893 sid. 557 (dösa i norra Tyskland anses af Reinach vara de äldsta; grafformen har derifrån spridit sig åt söder).